

Република Србија
Град Крагујевац
Привремени орган
Број: /24-XXXII
Датум: 21.02.2024. године
К р а г у ј е в а ц

Министарство културе Републике Србије
-за министра-

ПРЕДМЕТ: Извештај о реализацији активности из Плана развоја културе града Крагујевца за период 2021-2025. година, у 2023. години

Поштовани,

У складу са чланом 10. став 3. Закона о култури („Службени гласник РС“ број 72/09, 13/16, 30/16 – исправка, 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23) достављамо Вам Извештај о активностима реализованим у оквиру Плана развоја културе града Крагујевца током 2023. године, као и о средствима издвојеним за ту сврху.

1. Реализација активности из Плана развоја културе града Крагујевца током 2023. године у установама културе

1.1 Историјски архив Шумадије Крагујевац

6. Мере за достизање приоритетних циљева

Посебни циљ 1: Унапредити институционалне капацитете у области културе

Мера 1. 1:

Током 2023. Историјски архив Шумадије Крагујевац (ИАШК) запослио је једну радницу, на неодређено време на позицији архивисте у Служби обраде и сређивања архивске грађе. Поменути колегиница је у децембру исте године стекла звање вишег архивисте. На одређено време, у трајању од две године, запослено је двоје радника, и то: на позицији архивског помоћника у Служби заштите архивске грађе у депоима архива и на позицији архивисте у Служби заштите архивске грађе ван архива. Такође, ИАШК је и 2023. г. аплицирао у оквиру пројекта „Моја прва плата“ који реализује Национална служба за запошљавање, те су у јануару 2024. г. ангажована два лица у Служби за научно-истраживачки рад, културну и просветну, издавачку и информативну делатност, од којих једно на позицији графичког дизајнера, а друго на позицији организатора програма. Овакав начин јачања кадровских капацитета од великог је значаја за рад Архива, с обзиром на то да је у Служби заштите архивске грађе у депоима архива обим посла вишеструко увећан. Разлог за то лежи у чињеници да је у протеклој години Архив преузео архивску грађу Основног суда у Крагујевцу, која је најпре морала бити сређена, што је посао Службе за заштиту архивске грађе ван архива, а затим коришћена у сврху одговора

на захтеве грађана, што је посао Службе депоа. С обзиром на то да је Служба за научно-истраживачки рад, културну и просветну, издавачку и информативну делатност у 2022. години добила сегмент сарадње са младима, те организовања програма и радионица за ту узрасну категорију, а и да је у 2023. потписан Протокол о сарадњи са Матицом српском, дошло је до интензивирања броја и разноврсности програма.

У 2023. г. запослени у Архиву имали су прилике да похађају различите обуке и семинаре: *Дигитализација културног наслеђа, Обука за рад у софтверу за архивско пословање АРХИС, РЕЛОФ 1, 2, 3, ФУК, Креативна Европа '21-'27: Превазиђимо границе, Обуке за рад у Лабораторији за рестаурацију и конзервацију, Јавне набавке за добро управљање и конкурентност.*

Ваља напоменути да су запослени до краја 2023. године обавили припремне радње за укључивање ИАШК у Е-писарницу.

Мера 1.2: Унапређење просторних капацитета, заштита, реконструкција, ревитализација објекта установа културе

С обзиром на то да је 2022. на седници Скупштине Града усвојен предлог о изградњи депоа за потребе смештаја архивске грађе ИАШК, те је за ту сврху опредељено 22.000.000,00 динара, што је у складу са развојним планом, током 2023. г. спроведене су радње за реализацију истог. Наиме, до јануара 2024. године је од стране Градске управе за инвестиције и развој три пута спровођен поступак јавних набавки за писање и градњу монтажног објекта, али је због недобијања понуда одлучено да се распише јавна набавка само за пројектовање, што је резултирало успехом, те је у назначеном периоду потписан уговор са фирмом КАПИТЕЛ АРХИТЕКТИ д.о.о Ниш, која је доставила и идејна решења пројекта. Захваљујући томе финализација изградње објекта очекује се до краја 2024. године.

Треба поменути и да је ИАШК од стране Града добио на коришћење 326,55 m² у подрумским просторијама некадашње зграде Основног суда, где је поред већ поменуте судске архивске грађе, пребачена и архивска грађа која је некада била смештена у објекту „Ратко Митровић”.

Током 2023. године дошло је до реновирања тоалета као и до неопходних поправки на водоводној мрежи. Такође, двориште ИАШК добило је ограду, што је у огромној мери повећало сигурност саме установе, али и посетилаца бројних програма нарочито млађе популације, која су током пролећа и лета имала велики број програма на отвореном. У назначеном периоду замењено је и преосталих тридесет посто столарије на објекту. Са циљем побољшања квалитета рада набављени су и нови ормани за смештај архивске грађе.

Мера 1.3: Унапређење техничких капацитета установе културе

У 2023. години постављена је и пуштена у рад опрема за успостављање система АРХИС, што је ИАШК омогућило да се прикључи овом јединственом софтверу, што даље у знатној мери има за циљ побољшања ефикасности рада запослених. Захваљујући успешној релализацији пројекта *Набавка опреме за смештање дигитализоване архивске грађе и будућег дигитализованог материјала* финансираног од стране Министарства културе, чији носилац је био ИАШК, а релизатори запослени у истом, у децембру 2023. набављена је техничка опрема (рачунари и штампачи) за кориснике. Ово за резултат има лакшу оперативност и коришћење дигитализоване грађе ИАШК.

Мера 1.4: Јачање међусекторске и међуресорне сарадње са образовањем, социјалном политиком, привредом, туризмом и медијима

У погледу **сарадње са привредним ресурсом** ИАШК, тј. Служба за заштиту архивске грађе ван архива пружа бесплатну помоћ и подршку привредним субјектима како би поступили у складу са Законом о архивској грађи, те правилно сачинили и предали архивску књигу. Током 2023. године направљен је и план успостављања сарадње са појединим привредним предузећима, како би иста помогла архивску делатност, који ће бити реализована у текућој години.

Што се тиче **сарадње са медијима** интензивирана је и остварена кроз гостовања и прилоге како на локалним медијима (РТК: *Хроника*, *10 минута* и *Мој град*) тако и на националним (РТС: *Ово је Србија*, *Културни дневник*; Б92: *Вести*). Овде ваља поменути и да је у 2023. години Радио телевизија Крагујевац сачинила и емитовала промотивни спот о Лабораторији ИАШК, што је допринело повећаном интересовању грађана за њене услуге. Такође, најаве догађаја и извештавања са истих редовно се објављују на домаћим порталима, али неретко и у штампаним медијима (*Данас* и *Крагујевачке новине*). Посебну сарадњу Архив је успоставио са часописом за дечје стваралаштво *Дечје искре* у којем се редовно објављују активности у вези са основцима. Анализом броја појављивања у локалним и националним медијима у односу на прошлу годину, дошло се до закључка да је исти у порасту, и то: на локалном нивоу за 20 посто, а на националном за 3 посто. То даље показује да је ИАШК из године у годину видљивији, што води ка популаризацији његове делатности посебно у програмском смислу.

Што се тиче **сарадње ИАШК са образовним установама**, у 2023. она је, у складу са Протоколом о сарадњи, потписаним у 2022. години, интензивирана кроз разноврсне програме и радионице прилагођене различитим узрасним групама. У том духу реализоване су неколике посете и програми, што у сарадњи, што самостално, специјално намењени основцима и средњошколцима (*Шта је архив? Милош Обреновић и Сретењски устав, Уметност настајања линије и површине представљен хронолошки. Архив стваралаштва дечјег и ума одраслих, Кнез Михаило на бумаркеру, Дан отворених врата: Шта знамо о Шумадији? Илустрована историја, Занимљива историја, Ноћ истраживача: стопама Обреновића*). Поред наведених приметно је и да су поједини програмски садржаји попут радионице *Како чувамо књиге*, изложби *Куманово за Косово и 110 година од Првог балканског рата 1912-2022* и предавања *1300 капларата баталјон за незаборав* који примарно нису били искључиво намењени деци, посећени од стране истих. То даље показује да је ИАШК успео у намери да заинтересује најмлађе да сами или организовано долазе на њих. Посебно ваља истаћи и одвојити две значајне посете, и то: прву, која је део ЕРЗМУС програма, те су ученици ОШ „Вук Стефановић Караџић” са другарима и професорима из Пољске, Италије, Литваније и Енглеске у ИАШК имали прилике да се упознају са радом установе, али и да се забаве кроз интерактивну радионицу прављења обележивача за књиге на тему онога што их је највише одушевило у Крагујевцу; другу, насталу у организацији Удружења ратних добровољаца 1912-1918. у оквиру које су деца из Жеровнице (Косово и Метохија) имала прилике да се подробније информишу о Архиву и увиде његов значај. Поменуте посете доказ су да се ИАШК труди да изађе из локалних оквира и када су намлађи у питању.

Као пример добре праксе на пољу сарадње установа културе, образовања и цивилног сектора ваља споменути и Протокол о сарадњи са Матицом српском који је ИАШК Крагујевац потписао на иницијативу Града, у складу са чим је, у оквиру манифестације *Јесен Матице српске* реализована промоција Биографског речника у издању МС. Као резултат тога, крајем децембра 2023. г. Архиву је у склопу *Дана добротвора* додељена Захвалница од стране Матице српске.

Што се тиче **сарадње са ресором социјалне политике**, треба истаћи реализацију изложбе *Историја једног једног сна: Раднички 1923-2023*, финансијски подржану од стране Министарства културе, која је намењена и слепим и слабовидим лицима. Наиме, поред сваког изложбеног паноа постављено је објашњење на Брајевом писму, а иста има и звучну подршку. Захваљујући томе успостављена је сарадња са Савезом слепих и слабовидних.

Када је реч о **културном туризму**, ИАШК обавио је разговоре са ГТО Крагујевац у вези са отварањем тзв. Архивске ситничарнице за чије потребе би биле израђене фигуре и други промотивни материјали са симболима локлане и националне историје, али и онима који су у вези са културним добрима која постоје у ИАШК. Током 2023. г. за готово све изложбе ИАШК израђивао је букмаркере са својим логом, што је један од видова маркетинга, нарочито када су у питању територијално удаљени посетиоци. Такође, претходно наведене посете основаца из Жеровнице, као део поклон екскурзије и деце у оквиру ЕРАЗМУС програма спадају у један од видова културног туризма.

Поред наведених области, Историјски архив Шумадије успоставио је сарадњу и са ГО СУБНОР који је поклатио библиотеци Архива велики број књига, као и Вишим судом у Крагујевцу, који је захваљујући поклону ИАШК од скоро 300 књига формирао своју библиотеку.

Посебни циљ 2: Унапредити систем управљања регулаторног оквира и финансирања у култури

Мера 2.1. Унапређење управљања у систему културе - јачање капацитета Мреже установа културе

Током 2023. г. ИАШК наставио је своје функционисање у оквиру већ успостављене Мреже установа културе, и то: кроз редвно достављање и обавештавање председника Савета мреже и других представника установа о својим програмима најкасније до 20. у месецу који претходи оном за који се програми достављају; праћење смерница за сарадњу са другим установама културе и образовања (Матица српска, Универзитет); редовно ажурирање података и слање истих за потребе сајта *Култура КГ* (<https://kulturakg.rs/>), на којем се могу пратити сва локална дешавања установа културе која су део Савета мреже; праћење обука и домаћих и међународних конкурса у вези са пројектима.

Мера 2. 2: Јачање међународне сарадње као могућности унапређења мешовитих извора финансирања

У склопу Протокола о сарадњи, који је ИАШК потписао у 2022. години са Турском агенцијом за међународну координацију и сарадњу ТИКА, настављено је са промовисањем изложбе *Србија и Црна Гора у оријенталној збирци Историјског архива Шумадије*, која је суфинансирана по пројекту Министарства културе и ТИК-е, те је иста током 2023. г. отворена у Новом Пазару и Пријепољу.

У мају 2023. г. успостављена је сарадња са амбасадом Пољске чији резултат јесте отварање изложбе *Витолд Пилецки*, у ИАШК и промовисањем књиге *Добровољац за Аушвиц: преко границе храбрости* аутора Душана Симића, којем је присуствовао пољски амбасадор Њ. Е. Рафал Перл.

Такође, настављена је сарадња са амбасадом Израела кроз обележивање значајних датума за страдање Јевреја, те је на *Дан сећања на жртве холокауста*, 26. јануара ИАШК уприличио изложбу *Јевреји у Крагујевцу*, у оквиру које је приказана грађа Архива у вези са холокаустом. Том приликом Архив је посетила конзулка Израела Александра Бен Ари.

Посебни циљ 3: Трајно валоризовати и сачувати културно наслеђе

Мера 3. 3: Очување и валоризација покретног материјалног и нематеријалног наслеђа

Историјски архив Шумадије је током 2023. г. наставио детаљно истраживање иновативних метода у области конзервације и рестаурације, као и упућивање запослених у Лабораторији за рестаурацију и конзервацију на обуке са циљем унапређења рада исте. Такође, зановљени су и непходни материјали за њено функционисање.

Посебни циљ 4: Континуирано развијати продукцију у складу са културним потребама и обезбедити равноправно учешће грађана у културном животу

Мера 4.1: Унапређење подршке савременом ставралаштву и продукцији установа и организација у култури кроз градски конкурс и конкурс Министарства културе

По конкурсима Министарства културе Историјски архив Шумадије реализовао је два пројекта, и то: 1. *Набавка опреме за смештај дигитализоване архивске грађе и будућег дигитализованог материјала*, у износу од 700.000,00 динара и 2. *Историја једног сна - ФК Раднички (1923-2023): Архив отвара врата слепима и слабовидима*, у износу од 300.000,00 динара.

Што се тиче Града, финсирана је штампа 13. броја *Шумадијских анала*, као и монографије *Кнез Михаило: кроз уметност и архив*, аутора Предрага Илића и Сање Живковић, чије представљање је било део обележавања 200 година од рођења кнеза Михаила.

Мера 4. 2. Подршка новим облицима уметничких форми

Историјски архив Шумадије наставио је реализацију неких од радионица за најмлађе у природи, као један од начина да се кроз неформлано образовање укаже на значај и делатност установе. Њему се могу придружити и интерактивна игрица у оквиру *Ноћи музеја* и квиз у оквиру *Дана отворених врата*.

Мера 4.3. Подстицање и развој културних потреба и навика и равноправног учешћа у културном животу

Са циљем адекватног промовисања културе и историје ИАШК анализирао је посећеност програма у 2022. години из различитих аспеката (пол, узраст), што је уз резултате анкете коју је спровело Удружење ФОЗАРИС, а које се односи на културне програме, био и параметар за креирање програмске политике у 2023. години. У том духу инициране су посете предшколаца и младих, креирани програми за задовољење различитих циљних група. Како би програми постали доступни и занимљиви, пре свега младим нараштајима, интензиван је рад на Фејсбук страници Архива, који се показао као добар рекламни медиј за ову групу. Такође, како је унапред наведено Архив се

програмским садржајима потрудио да покрије различите културе и народе (Јевреје, Пољаке итд.)

Мера 4.4. Обезбеђивање доступности културе за све - културна инклузија

Реализацијом изложбе *Историја једног сна: Раднички 1923-2023*. културни садржај постао је доступан слепима и слабовидима с обзиром на то да изложба има објашњења на Брајевом писму као и звучно вођење.

Посебни циљ 6: Унапредити промоцију културе Града Крагујевца с акцентом на дигитализацију

Мера 6.1. Дигитална промоција, техничко-технолошка модернизација и дигитална интерпретација културног наслеђа и савременог стваралаштва

Поред унаоређивања рада Лабораторије за рестаурацију и конзервацију кроз занављање опреме и слања запослене на обуке у овој области, ИАШК је током 2023. године повезао и у рад ставио опрему и софтвер за функционисање јединственог система АРХИС, чиме је започело и уношење грађе по службама, коју Архив поседује. Такође, две раднице похађале су обуку *Дигитализација културног наслеђа* са циљем стицања нових знања која ће бити примењивана у различитим интерпретацијама културног наслеђа. Треба напоменути и то да је 2023. г. часопис за историографију, архивистику и хуманистичке науке *Шумадијски анали* добио DOI број, чиме су његова видљивост и доступност вишеструко увећани посебно када је реч о научним радницима.

1.2. Народна библиотека „Вук Караџић“ Крагујевац

Општи циљ:

Позиционирање Крагујевца као регионалног и националног центра културе који суграђанима, али и свим посетиоцима Града Крагујевца може да понуди завидан квантитет културних садржаја, где ће се без обзира на богату културну понуду града, уједно задовољити и највиши европски и светски квалитативни стандарди и најстрожи укуси конзумента културе.

Посебни циљ 1

Унапређење капацитета и ресурса којима располажу установе културе.

Мера 1.1. Унапређење кадровских капацитета у установама културе - запошљавања, усавршавања и оспособљавања кадрова за рад уз култури

- Током 2023. године у Народној библиотеци „Вук Караџић“ Крагујевац на неодређено време примљена су четири лица, од тога 3 лица са високом стручном спремом и 1 лице са средњом стручном спремом.

Мера 1.2. Унапређење просторних капацитета, заштита, реконструкција и ревитализација објеката установа културе

- Завршена је и преузета пројектно-техничка документације за санацију зграде Дечје библиотеке, добијена грађевинска дозвола и сагласност Града за извођење

радова. Новац је обезбеђен делом кроз пројекат Министарства културе (2.500.000,00), а делом ће бити обезбеђен из буџета Града Крагујевца.

- Окончан је тендер за извођење радова на санацији Дечје библиотеке, изабран извођач радова, потписан уговор у вредности од 4 милиона динара. Очекивано је да у првом кварталном периоду 2024. год. почну радови на санацији зграде Дечје библиотеке, и то у овој првој фази конкретних радова подразумева замену столарије на објекту.

Мера 1.3. Унапређење техничких капацитета установа културе

- У 2023. години купљена је опрема за потребе реализације пројекта Виртуелна шетња кроз изложбе Народне библиотеке "Вук Караџић" Крагујевац, вредност пројекта је била 1.100.000,00 динара, од тога је за опрему дато 590.000 динара, а купљено је два пара ВР наочара, два рачунара и пратећи рачунарски елементи, монитори, тастатуре и сл.
- За потребе реализације пројекта Заштита и дигитизација некњижне грађе у Завичајном одељењу Народне библиотеке „Вук Караџић” Крагујевац набављен је скенер за потребе дигитализације у вредности од 86.880,00 динара.
- За потребе дигитализације грађе на одељењу Старе и ретке књиге набављен је скенер у вредности од 87.108,00 дин
- За потребе рада позајмне службе набављена су два нова десктоп рачунара у вредности од 83.828,00 динара
- За потребе рада службе Општих послова набављена су три штампача у вредности од 82.220,00 динара
- За потребе награђивања учесника Дечјег квиза Упознај свој завичај, у оквиру манифестације Дани крагујевачке књиге, купљена је поклон-опрема (блутут звучник, слушалице...) у вредности од 17.723, 95 динара
- Зановљени су софтвери *Windows* оперативног система у вредности од 121.440,00 динара.

Мера 1.4. Јачање међусекторске и међуресорне сарадње са образовањем, социјалном политиком, привредом, туризмом и медијима

- Сарадња са ФИЛУМ-ом и Музичком школом увелико се остварује, пре свега, у простору Галерије „Ђура Јакшић“, као и сарадња са основним и средњим школама;
- После 20 година обновљена је сарадња са Гете институтом и договорена реализација пројекта *Fakeless* за март 2024. год;
- Потписан је Споразум о сарадњи са Матицом српском и у оквиру споразума реализована манифестација Јесен Матице српске током октобра, новембра и децембра месеца 2023. године.

Финансирање пројеката кроз фондове ЕУ - оснажити сарадњу са установама културе Града Крагујевца, као и страним партнерима кроз партнерске пројекте и њихову реализацију са посебним акцентом на таргетиране групе – млађи и старији јуниори и сениори, вратити их у окриље Библиотеке занимљивом понудом кроз модерне и прилагођене пројекте.

Мера 2.1. Унапређење управљања у систему културе – јачање капацитета Мреже установа културе

- формиран је Уметнички савет Галерије "Ђура Јакшић";
- успостављена сарадња са неколико установа из Републике Српске;
- Договорени заједнички пројекти са установом културе „Кораци“, а пре свега у погледу јаче координације и реализације промоције локалног издаваштва и аутора.

Мера 2.2. Јачање међународне сарадње као могућности унапређења мешовитих извора финансирања

- Склопљен споразум о сарадњи кроз заједнички/партнерски пројекат *ERASMUS+* националним удружењем јавних библиотека и библиотекара Румуније – *ANBPR* 20. септембра 2023. год. Реализација партнерског пројекта је предвиђена за 2024. год;
- успостављена сарадња са Удружењем српско-аустријског пријатељства "Вилхелмина Мина Караџић" из Беча са којом припремамо заједнички пројекат према Министарству културе у 2024. год, а у новембру месецу реализована је посета наших библиотекара Бечу и удружењу и уприличена промоција библиотечког издања „Новина српских“ у Конзулату Републике Србије у Бечу.

Посебни циљ 3 – Заштита и очување културног наслеђа

Мера 3.1. Реализација започетих и планираних капиталних пројеката

- Кроз пројекат који је суфинансирало Министарство културе, започет је поступак санације Дечје библиотеке;

Мера 3.2. Заштита и валоризација легата, јавних споменика и просторних културно-историјских целина

- Кућа-легат проф. Јована Ђ. Мирковића у улици Милована Глишића бр. 44 у коме је данас смештено одељење Дечје библиотеке коначно је дочекало санацију, кроз реализацију пројекта Санација Дечје библиотеке, обезбеђена су средства за санацију, изабран извођач радова и склопљен уговор са извођачем. Почетак радова планиран је за март месец 2024. год.

Посебни циљ 4

Континуирани развој установе у складу са културним потребама заједнице и обезбеђивање равноправног учешћа грађана у културном животу

Мера 4.2. Подршка новим облицима уметничких форми

- Кроз реализацију пројекта Виртуелна шетња кроз изложбе Народне библиотеке „Вук Караџић“ Крагујевац, коју је суфинансирало Министарство културе, а чија је вредност била 1.100.000,00 дин по први пут ћемо конзументима културе омогућити нову, модерну форму уметничке изложбе где ће им се кроз виртуелну шетњу, на једном месту у виду сталне поставке омогућити преглед и посета најважнијим изложбама чији је аутор Библиотека.

Мера 4.3. Подстицање и развој културних потреба и навика и равноправног учешћа у културном животу

- Сарадња са предшколском установом „Нада Наумовић“, у циљу стварања читалачких навика још код деце предшколског узраста (организоване посете свим нашим одељењима и огранцима, радионице и трибине на којима гостују угледни дечји педагози, психолози и сл.);
- Сарадња са основним и средњим школама и организовање трибина, књижевних вечери у корелацији са професорима српског језика и књижевности, а које за тему имају књижевне садржаје прилагођене њиховом узрасту и плану и програма рада у основним и средњим школама;
- Договорена сарадња са Центром за породични смештај и усвојење Крагујевац која подразумева укључивање деце из хранитељских породица у активности које су од значаја за развој знања и вештина код деце.

Мера 4.4. Обезбеђење доступности културе за све – културна инклузија

- У оквиру издавачке делатности Библиотеке објављена су два издања – две звучне књиге намењене, између осталог, и особама са посебним потребама, односно слепим и слабовидим лицима (*Пређа* - Селена Дукић и *Говорити о Њујорку* – Катарина Богдановић).

Посебни циљ 5

Унапредити међународну сарадњу и процес европских интеграција у области културе

Мера 5.1. Јачање мултилатералне сарадње и учешће у пројектима Европске уније

- Склопљен споразум о сарадњи кроз заједнички/партнерски пројекат ERASMUS+ националним удружењем јавних библиотека и библиотекара Румуније – ANBPR 20. септембра 2023. год. Реализација партнерског пројекта је предвиђена за 2024. год;

Посебни циљ 6

Унапредити промоцију културе Града Крагујевца, с акцентом на дигитализацију

Мера 6.1. Дигитална промоција -техничко - технолошка модернизација и дигитална интерпретација културног наслеђа и савременог стваралаштва

- Виртуелном шетњом кроз изложбе Народне библиотеке „Вук Караџић“ Крагујевац, по први пут ћемо конзументима културе омогућити нову, модерну форму уметничке изложбе где ће им се кроз виртуелну шетњу, на једном месту у виду сталне поставке омогућити преглед и посета најважнијим изложбама чији је аутор Библиотека. Визуелни идентитет виртуелне изложбе идентификује се кроз реконструкцију старих градских објеката, пре свега куће-легата проф. Јована Ђ. Мирковића са могућношћу сагледавања ондашње спољашње и унутрашње архитектуре чиме се чува сећање на прошла времена, грађанску културу старог Крагујевца, начин живота и укусе ондашње интелектуалне елите;
- Значајни програми и манифестације које Библиотека организује снимају или се стримују на дигиталним платформама, односно друштвеним мрежама *Facebook* и *Instagram*, а доступни су и на нашем *YouTube*-каналу.

Мера 6.2. Обједињена промоција и грађење јасног и препознатљивог културног идентитета града

- Календар програма Библиотеке се благовремено, углавном на месечном нивоу ажурира на заједничком сајту Култура Крагујевац (<https://kulturakg.rs>).

1.3. Дом омладине „Крагујевац“

У оквиру мере 1.1. Унапређење кадровских капацитета у установама културе - запошљавање, усавршавање и оспособљавање кадрова за рад у култури у оквиру активности - континуирано усавршавање запослених у култури, у Установи Дом омладине „Крагујевац“ запослена су два нова радника;

- у оквиру мере 1.3. Унапређење техничких капацитета установа културе у оквиру активности – занављање рачунарске и пратеће опреме, набављени су рачунар са монитором и два штампача;

- у оквиру мере 4.2. Подршка новим облицима уметничких форми

1. У циљу афирмације и промоције музичке културе код деце и младих Установа Дом омладине „Крагујевац“ организује годишњи концерт музичких радионица Установе Дом омладине „Крагујевац“ „Октава фест“

2. У 2023. години Установа Дом омладине „Крагујевац“ је обезбедила 50 филмова са правима за пројектовање на „Летњој сцени“ Установе Дом омладине „Крагујевац“

3. У циљу афирмације и промоције драмске уметности код деце и младих Установа Дом омладине „Крагујевац“ унапређени су услови за бољи и квалитетнији рад Драмског студија Установе Дом омладине „Крагујевац“ на сцени „Славица Слаја Урошевић“.

- у оквиру мере 4.3. Подстицање и развој културних потреба и навика и равноправног учешћа у културном животу – афирмација и промоција културног наслеђа и уметности код деце и младих,

1. Установа Дом омладине „Крагујевац“ је у 2023. години у свој програм уврстила Вече ромске музике, са тенденцијом да у 2024.години прерасте у „Фестивал ромске музике“ који ће се одржавати и наредних година. Циљ овог фестивала је афирмисање ромске музике код младих.

2. Рок симфонија коју организујемо у сарадњи са Музичким центром представља стални формат представљања популарне музике и реализује се четири пута годишње, „Симфонија четири годишња доба“.

3. У циљу унапређења манифестације „Шумадијски дани шљиве“ а на основу истраживања потреба становништва у приградским насељима и селима, Установа Дом омладине „Крагујевац“ наставила је са унапређивањем квалитета програма и повећања масовности посетилаца у реализацији наведене манифестације.

9. Пројекти чија реализација почиње у 2021-2023 години

-у оквиру мере 1.2. Унапређење просторних капацитета, заштита, реконструкција и ревитализација објекта установа културе

На раскрсници улице Бранка Радичевића и Вука Караџића завршена је реконструкција простора где је град Крагујевац добио нов „Трг омладине“. На том месту је постаљен споменик чланова легендарне групе „Смак“ у природној величини.

1.4. Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“

- У оквиру мере 1.1.

Сprovedено је следеће: једно лице запослено је на неодређено време на радном месту музичара како би се побољшао рад установе.

- У оквиру мере 1.2.

Дошло је до промене столарије тако да су уграђени нови прозори и врата уместо старих дотрајалих.

- У оквиру мере 1.3.

Дошло је до следећих набавки: један рачунар, скенер, један лап топ је купљен док је један добијен као донација, један штампач.

- У оквиру мере 1.4.

Сарадња са ФИЛУМ-ом у делу коришћења тонског студија.

Сарадња са РТК на пољу снимања програма Центра.

Сарадња са Канцеларијом за младе у погледу обављања летње стручне праксе.

Сарадња са Савезом установа културе У Србији који имају драмску сцену.

- У оквиру мере 2.1.

Током 2023. Центар је активно учествовао у јачању капацитета Мреже установа културе града Крагујевца.

- У оквиру мере 3.3.

Успешно је реализован пројекат оснивања и опремања тонског студија у Центру Абрашевић.

- У оквиру мере 4.3.

Центар „Абрашевић“ већим бројем својих програма потпуно афирмише и остварује ову меру кроз концерте, фестивале, представе, књижевне вечери, а било их је преко четрдесет.

- У оквиру мере 4.4.

Центар је више пута у своје концерте укључивао чланове удружења Глувих и наглувих.

- У оквиру мере 5.2.

Центар је успешно реализовао учешће на фестивалу Карпати 2023. у граду побратиму Питештију у Румунији, као и концерте у градовима побратимима Инголштату и Брну.

1.5. Завод за заштиту споменика културе Крагујевац

Завод за заштиту споменика културе Крагујевац је током 2023. године реализовао следеће активности предвиђене Планом развоја културе града Крагујевца за период 2021 - 2025. година:

Кроз организовање манифестације Европска Ноћ истраживача 2023. године пројектом ReFocus Art, Завод је:

- остварио сарадњу са школама на територији града и факултетима Универзитета у Крагујевцу (1.4 - Јачање међусекторске и међуресорне сарадње са образовањем)
- допринео афирмацији и промоцији културног наслеђа и уметности код деце и младих (4.3 - Подстицање и развој културних потреба и навика и равноправног учешћа у културном животу)
- Учествовао у програмима Европске уније у оквиру *Horizon* пројекта Европске Уније (5 - унапређење међународне сарадње и процеса европских интеграција у области културе)

У оквиру циља бр. 3: Трајна заштита и валоризовање културног наслеђа Завод је:

- Конзерваторски надзор над радовима на Тргу војводе Радомира Путника (3.2 Заштита и валоризација легата, јавних споменика и просторно културно-историјских целина)
- Конзерваторски надзор над радовима на Тргу Смака (3.2 Заштита и валоризација легата, јавних споменика и просторно културно-историјских целина)
- Надзор над радовима на обнови фасада у старом градском језгру (3.2 Заштита и валоризација легата, јавних споменика и просторно културно-историјских целина)
- Израда Пројекта конзервације, рестаурације, санацијеи адаптације културно-спортског објекта Соколана у Крагујевцу – фаза 2 (3.2 Заштита и валоризација легата, јавних споменика и просторно културно-историјских целина)

- Израда одлуке заштите „Шумадијске сталне војне болнице у Крагујевцу“ за културно добро – споменик културе (3.2 Заштита и валоризација легата, јавних споменика и просторно културно-историјских целина)
- Постављање инфотабли о грађевинама престоног Крагујевца на 12 локација у граду

1.6. Народни музеј Шумадије

Народни музеј Шумадије у Крагујевцу као територијално надлежан музеј за Шумадијски управни округ се последњих неколико година профилисао као једна од најзначајнијих и најреспектабилнијих установе културе не само у Крагујевцу већ и у ширем регионалном контексту.

Томе је пре свега допринело увећано финансирање од стране Оснивача, ангажовање новог стручног кадра као и редовно суфинасирање пројеката од стране Министарства културе. Уз добар менаџмент, и квалитетан рад музејских стручњака већ неколико година се реализује низ значајних пројеката.

Само у текућој години реализовани су следећи пројекти уз подршку Министарства културе:

„Кућа Светозара Марковића отворена свима“ – 100.000,00 динара

„Каталог за све“ – 100.000,00 динара

„Израда пројекта санације и партерног уређења Старе скупштине у Крагујевцу“ – 700.000,00 динара

„Археолошко ископавање локалитета Јеринин град“ – 878.000,00 динара

„Израда експоната за потребе нове тематске мултимедијалне поставке Кнез Михаило рођен у Крагујевцу у оквиру обележавања јубилеја 200 – годишњице рођења“ – 700.000,00 динара

„Заштита (конзерваторско – рестаураторске интервенције) архивске грађе из заоставштине Обреновића Одељења за историју Народног музеја Шумадије“ – 500.000,00 динара

„Конзервација и рестаурација – Збирка сликарство 19. века у Србији (портрети – 33) и Збирка старих европских мајстора (28 слика), (друга фаза)“ – 800.000,00 динара

„Плетарство и корпарство – од народне радиности до заната – вештине и знања“ – 300.000,00 динара

„Међународна конференција Лав Толстој и светска култура и 18. Међународни семинар преводиоца Лава Толстоја“ – 280.000,00 динара

„Виртуелна рута споменичне скулптуре Николе Јанковића у Крагујевцу“ – 600.000,00 динара

Програми, изложбе, догађаји и манифестације

У текућој години Град Крагујевац је обележавао јубилеј 200-годишњице рођења кнеза Михаила, а носилац програмских активности је био Народни музеј Шумадије.

Укупна посећеност музејских садржаја током године је била око 25.000 посетилаца од чега су догађаји везани за јубилеј остварили број од преко 5.000. По објектима програмски садржаји и посећеност су:

Амицин конак, Конак кнеза Михаила, Уметничка галерија - укупан број посетилаца и учесника радионица и часова око 8.000

Међународно бијенале уметности „АРТИЈА“

Нови аутори у збиркама Одељења за историју уметности - изложба

Дејан Петровић- изложба радова визуелног идентитета јубилеја поводом 200 година од рођења кнеза Михаила

Амбијентални час са студентима ПМФ-а

Традиција вашара у Србији, изложба

Дан планете Земље, радионица са децом школског узраста и акција чишћења музејског дворишта

Станиславски „У потрази за плавом птицом“, изложба у организацији Руског дома и Бахрушин театра из Москве

Хералдика династије Обреновић, изложба у оквиру јубилеја

Обележавање манифестације Музеји за 10

Изложба уметника из Крагујевца и Инголштата, сарадња, „Umetnost sada – Kunst vor Ort“

Марко Стаматовић „ФОТОРАМА“

У сарадњи са Канцеларијом за младе стручна вођења и радионице под називом „Лето у граду“

„Караван уметности“ гостујућа уметничка изложба

Поводом 200 година од рођења кнеза Михаила обележени су Дани кнеза Михаила

Изложба графика Народног музеја Србије „Како памтимо владаре“

Перформанс израде портрета кнеза Михаила

Промоција поштанске маркице са ликом кнеза Михаила

Играз „Записи Михаила Књаза“

„Кнез Михаило. Рођен у Крагујевцу.“ мултимедијална тематска изложбена поставка

Амбијентални час Прва крагујевачка гимназија I година

Бојан Оташевић „У чекаоници“, изложба графика

Промоција каталога који је урађен Брајевим писмом

Током године реализовано 45 радионица и 26 амбијенталних часова

Мали ликовни салон - укупан број посетилаца за 2023. годину око 3.000

Невена Костић - цртежи

Младен Лазаревић „Цртежи“

Петар Ђорђевић „Интимни свет боје и светлости“

Богдана Перић „Призори маште“

Катарина Васиљевић „Записи ван времена и света“

Марија Матовић „HORTUS CONCLUSUS“

Теодора Мицић „In a silent way“

Марко Стаматовић „ФОТОРАМА“

Марија Чепишева „Три круга да будем тамо“

Поводом 200 година од рођења кнеза Михаила обележени су Дани кнеза Михаила у оквиру којих је одржана едукативно креативна радионица за децу

Слободан Стефановић „Цртежи и објекти“

Бојана Пашајлић и Наталија Богдановић, Архитектура “ART OF URBAN LIFE“

Сања Солунац „Тамне нити“

Стара скупштина - укупан број посетилаца и учесника око 7.000

Сретењска академија и Дан Града у организацији Скупштине града

Промоција едукативне бојанке поводом јубилеја кнеза Михаила „Боје наше историје“

Научни скуп “Обреновићи у књижевности“

Промоција публикације „Вукићевићи из Светлића-из породичне архиве“

Концерт ромске музике

Концерт поводом јубилеја 200-годишњице рођења кнеза Михаила – КУД Лепеница

Кућа Светозара Марковића - око 300 посетилаца

Галерија Николе Коке Јанковића – око 3.000 посетилаца

Академик Сава Халугин „Невидљиви шаптачи“, изложба скулптура

Здравко Јоксимовић „Омаж Николи Јанковићу“, изложба скулптура

1.7. Позориште за децу и младе Крагујевац

6. Мере за достизање приоритетних циљева

Посебни циљ 1: Унапредити институционалне капацитете у области културе

Мера 1.1: Унапређење кадровских капацитета

У 2023. години Установа је повећала укупан број запослених на одређено време за једног запосленог на радном месту Глумац и на неодређено време двоје запослених такође на радном месту Глумац.

Мера 1.2: Унапређење просторних капацитета, заштита, реконструкција, ревитализација објеката установе културе

У 2023. години у јануару месецу, завршени су радови на електро цуговима и постављена је камена стаза за прилаз на новом улазу у Позориште.

Мера 1.4: Јачање међусекторске и међуресорне сарадње са образовањем, социјалном политиком, привредом, туризмом и медијима

Настављена је активна сарадња са медијима, локалним и националним, у циљу информисања јавности о активностима и дешавањима у Установи.

Настављена је активна сарадња са Градском туристичком организацијом Крагујевца.

Настављена је интензивна сарадња са предшколским установама основним и средњим школама, музичком и балетском школом.

Мера 4.1. – Конкурси

Установи је од надлежног Министарства културе одобрено два пројекта у 2023. години, продукција представе „Злочин и казна“ и реализација 25. Међународног фестивала „Златна искра“.

Мера 4.2: Подршка новим облицима уметничких форми

Позориште је реализовало представу „Град светлости“ која припада великој међународној мрежи Авиама, а говори конкретно о Граду Крагујевцу.

Мера 4.3: Подстицање и развој културних потреба и навика и равноправног учешћа у културном животу

Установа је укључила локалну заједницу, међу којима су становници града Крагујевца свих генерација и образовних нивоа како би на сцену што веродостојније поставила причу о граду Крагујевцу и стилу живота његових суграђана. Представа „Град светлости“, након укључења суграђана у израду концепта представе, постаје својеврсна лична карта града која никога не оставља равнодушним.

Мера 4.4: Обезбеђивање доступности културе за све – културна инклузија

Установа је наставила сарадњу са Форумом младих са инвалидитетом, Удружењем за децу са аутизмом, удружењима слепих и слабовидих.

Посебни циљ 5. Унапредити међународну сарадњу у области културе

Мера 5.2: Јачање билатерарне сарадње и подршка учешћу на репрезентативним међународним манифестацијама

Учешће на Међународним фестивалима:

Међународни фестивал дечијих позоришта „Игор Маџиров“, Скопље, Македонија

Међународни дјечији фестивал у Котору

Међународни фестивал луткарства у Подгорици

Ревија луткарских казалишта у Ријеци, Хрватска

Гостовање ПДМ-а у Љубљани

Гостовање ПДМ-а у Задру

Међународни луткарски фестивал у Темишвару

Фестивал дечије уметности „ФЛУМ“, Мостар, Босна и Херцеговина

Реализација 25. Међународног луткарског фестивала „Златна искра“ у организацији „Позоришта за децу и младе“ Крагујевац

1.8. Установа културе „Кораци“

- У оквиру мере 1.1. Унапређење кадровских капацитета у установама културе- запошљавање, усавршавање и оспособљавање кадрова за рад у култури – у циљу обезбеђивања сталности и континуитета у раду, у току претходне године троје вишегодишњих запослених (двојица дипломираних економиста и графички дизајнер) преведено је у статус запослених на неодређено време, такође за потребе рада у новотвореној Књижари УК „Кораци“, ангажоване су две запослене на одређено време;

- у оквиру мере 1.3. Унапређење техничких капацитета установа културе у оквиру активности – обезбеђење савремене аудио, видео и друге опреме за продукцију и реализацију програма, набављен је фотоапарат са камером од средстава добијених по пројекту од Министарства културе а за потребе реализације новинарске школе за најмлађе при Часопису за дечје уметничко стваралаштво "Дечје искре", такође је у потпуности адаптирана и опремљена Књижара УК „Кораци“;

- у оквиру мере 1.4. Јачање међусекторске и међуресорне сарадње са образовањем, социјалном политиком, привредом, туризмом и медијима – Установа је кроз пројекат Водича за ђаке и ученике „Будући кораци“ успоставила сарадњу са готово свим основним и средњим школама у шумадијском округу, као и са бројним вишим школама, факултетима и привредним друштвима;

- у оквиру мере 4.3. Подстицање и развој културних потреба и навика и равноправног учешћа у културном животу – афирмација и промоција културног наслеђа и уметности код деце и младих, Установа је у оквиру својих промотивних активности реализовала посебне промоције намењене деци и младима и то пре свега даље промовисање по школама Часописа за дечје уметничко стваралаштво "Дечје искре", посебно кроз бројне конкурсе (ликовно и литерално стваралаштво), затим промоција књиге за децу у оквиру нове едиције „Дечје искре" (Магичне звезде – Миле Радовановић), као и покретање новинарске школе за најмлађе при Часопису за дечје уметничко стваралаштво "Дечје искре";

- у оквиру мере 4.4. Обезбеђење културе за све – културна инклузија – у циљу прилагођавања програма установа културе за следе и слабовиде, Установа је покренула пројекат снимање аудио издања најтраженијих издања УК „Кораци“, која ће бити намењена слепим и слабовидим особама, а који се реализује уз подршку ЦЗНТК „Абрашевић“, (у чијем студију се реализује тонско снимање) и Књажевско-српског театра чији глумци читају публикације. Аудио издања на компакт дисковима, делиће се удружењима слепих и слабовидих особа и библиотекама широм Србије.

- у оквиру мере 6.1. Дигитална промоција – техничко-технолошка модернизација и дигитална интерпретација културног наслеђа и савременог стваралаштва – у циљу дигиталног маркетинга, Установа је значајно унапредила дигитално промовисање својих издања и пратећих програмских активности (промоције, књижевне вечери) и то путем спонзорисаних објава и објава на друштвеним мрежама Установе. Такође, дигитална промоција је посебно унапређена закључењем посебног уговора са Привредним друштвом „eKG InfoData“ д.о.о, о изради нове верзије веб сајта и мобилних апликација портала KulturaKG.rs.

- у оквиру мере 6.2. Обједињена промоција и грађење јасног и препознатљивог културног идентитета града – израда (дизајн и штампа) обједињеног промотивног материјала, у оквиру Службе послова издавачке делатности обједињени су сви послови везани за израду, односно дизајн и припрему за штампу промотивног материјала (плаката) са редовним месечним програмима свих установа културе града Крагујевца, као и промотивни материјал за програм „Крагујевачко културно лето“.

1.9. Установа Спомен – парк „Крагујевачки октобар“

6. Мере за достизање приоритетних циљева

Посебни циљ 1: Унапредити институционалне капацитете у области културе

Мера 1.1: Унапређење кадровских капацитета

-У 2023. години Установа је три радника запослила на неодређено време, једног на радно место кустос – педагог, једног на радно место – пословни секретар и једног на радно место – радник на одржавању. Запослила је и једног радника на одређено време, на радно место самостални водич, једног на радно место кустос у галерији Мостови Балкана и једног на радно место радник на одржавању. У питању су радници, који су у Установи радили на одређено време у претходном периоду. Један радник је запослен ради замене одсутног запосленог водича.

Мера 1.2: Унапређење просторних капацитета, заштита, реконструкција, ревитализација објеката установе културе

- У 2023. години потписан је уговор са извођачем за пројекат термо-техничких инсталација. Завршетак радова се очекује у 2024. години.

Мера 1.4: Јачање међусекторске и међуресорне сарадње са образовањем, социјалном политиком, привредом, туризмом и медијима

-Настављена је активна сарадња са медијима, локалним и националним у циљу информисања јавности о активностима и дешавањима у Установи.

-Настављена је активна сарадња са Градском туристичком организацијом Крагујевца, по питању реализације групних посета Музеју, реализације пројеката.

-Настављена је интензивна сарадња са школском управом, основним и средњим школама. Реализовано је учешће ученика у манифестацији „Велики школски час“ и снимљен документарни филм на тему „Буђење сећања“ поводом јубилеја 70 година од оснивања Спомен –парка, као и документарни филм „Прекинут лет“ посвећен Споменику стрељаним ђацима и професорима, поводом 60 година од његовог откривања.

Посебни циљ 1: Континуирано развијати продукцију у складу са културним потребама и обезбедити равноправно учешће грађана у културном животу.

Мера 4.1. – Конкурси

-Установи је од надлежног Министарства културе одобрено шест пројеката у 2023. години. Укупно одобрено 2.460.000 динара.

Мера 4.2: Подршка новим облицима уметничких форми

-Установа је реализовала централну манифестацију *Велики школски час*, увођењем иновативних метода рада. Реализовано је више ученичких радионица. Реализован је фотоконкурс и фоторадионица за ученике крагујевачких школа.

Мера 4.4: Обезбеђивање доступности културе за све – културна инклузија

-Установа је наставила сарадњу са Удружењем за децу са аутизмом, удружењима слепих и слабовидих – групне посете музеју, удружењу глувих и наглувих – реализација манифестације *Велики школски час* на знаковном језику.

Посебни циљ 5. Унапредити међународну сарадњу у области културе

Мера 5.2: Јачање билатералне сарадње

-Учешће представника Државног музеја одбране Москве у припреми и штампи зборника са научног скупа на тему „Цивилне жртве Другог светског рата 1941-1945.

-Учешће уметника из разних земаља Европе на музичкој манифестацији ОКТОХ у октобру 2023. године.

- Учешће уметника из иностранства у излагачкој делатности галерије Мостови Балкана

1.10. Књажевско – српски театар

Општи циљ:

Позиционирање Крагујевца као над-регионалног центра културе који становницима Крагујевца унапређује квалитет живота, а посетиоцима пружа висок квалитет културних садржаја

Посебни циљ 1

Унапредити институционалне капацитете у области културе:

Мера 1.1. Унапређење кадровских капацитета у установама културе - запошљавање, усавршавање и оспособљавање кадрова за рад уз култури

Током 2023. године Књажевско-српски театар је запослио 7 особа (3 глумца, 2 декоратера, 1 маскер и 1 мајстор за израду костима) на неодређено време.

Мера 1.3. Унапређење техничких капацитета установа културе

У 2023. години купљена је следећа опрема:

- **Постављање видео надзора зграде Театра укупна вредност: 300.000,00 динара**

Мера 1.4. Јачање међусекторске и међуресорне сарадње са образовањем, социјалном политиком, привредом, туризмом и медијима

У 2023.години настављена је сарадња са Удружењем глувих и наглувих Шумадијског округа у прилагођавању програма Театра потребама глувих и наглувих. Настављена је и реализација програма „Матине за младе“(извођење представа у дневном термину за младе) у сарадњи са Канцеларијом за младе Крагујевац.

И током протекле године Театар је имао неформалну мрежу сарадње са локалним медијима и порталима која је подразумевала промоцију представа нашег Театра од стране медија, као и доделу гратис улазница слушаоцима радио станица и читаоцима портала од старне Театра. У неформалној партнерској мрежи са Театром налазе се следећи медији и портали: Радио-телевизија Крагујевац, Радио Златоусти, Браво радио, Дописништво Радио-Београд 2, Плеј радио, Инфокг, Глас Шумадије, Прессек, Први први на скали...

Посебни циљ 2

Унапредити систем управљања , регулаторног оквира и финансирања у култури

Мера 2.2. Јачање међународне сарадње као могућности унапређења мешовитих извора финансирања

Успоставили смо сарадњу са позоришним фестивалом „Цео свет театар“ из Нижњи Новгорода - Русија, где смо гостовали са представом „Дневник једног лудака“ (септембар 2023.г.), а планирано је да представа из Нижњи Новгорода гостује у нашем позоришту током 2024.године.

Посебни циљ 4

Континуирано развијати продукцију у складу са културним потребама и обезбедити равноправно учешће грађана у културном животу

Мера 4.1. Унапређење подршке савременом стваралаштву и продукцији установа и организација у култури кроз градски конкурс и конкурс Министарства културе и информисања.

Током 2023. године Министарство културе је подржало Књажевско-српски театар кроз ПРОЈЕКАТ *Јоакимфест 2023* у износу од 1.000.000 динара (суфинансирање)

Мера 4.3. Подстицање и развој културних потреба и навика и равноправног учешћа у културном животу

У циљу развоја публике за децу предшколског узраста су организоване посете Театру где су се деца упознавала са радом у позоришту, глумцима и сл. За децу основношколског узраста и за младе средњошколског узраста Књажевско-српски театар је једном месечно организовао позоришни матине, односно извођење представа које су намењене овом узрасту у дневном термину.

Мера 4.4. Обезбеђење доступности културе за све – културна инклузија

Књажевско-српски театар, у сарадњи са Удружењем глувих и наглувих Шумадијског округа, представе са свог репертоара повремено изводи уз превод на знаковни језик.

Посебни циљ 5

Унапредити међународну сарадњу и процес европских интеграција у области културе

Мера 5.1. Јачање мултилатералне сарадње и учешће у програмима Европске уније

Мера 5.2. Јачање билатералне сарадње и подршка учешћу на репрезентативним међународним манифестацијама у земљи и иностранству

У 2023. години Књажевско-српски театар је учествовао на Позоришном фестивалу „Златна вила“ у Приједору (РС/БиХ), на фестивалу „Цео свет театар“ у Њижни Новогороду (Русија) и На позоришном фестивалу Виркас 2023. у Вировитици. Наше представе су гостовале и Паризу (Француска), Бања Луци (РС/БиХ), Никшићу и Херцег Новом (Црна Гора).

Посебни циљ 6

Унапредити промоцију културе Града Крагујевца, с акцентом на дигитализацију

1.11 Музички центар Крагујевац

Општи циљ: Позиционирање Крагујевца као над-регионалног центра културе који становницима Крагујевца унапређује квалитет живота, а посетиоцима пружа висок квалитет културних садржаја

За реализацију општег циља Плана развоја дефинисано је 6 посебних циљева:

1. Унапредити институционалне капацитете у области културе
2. Унапредити систем управљања, регулаторног оквира и финансирања у култури
Очување објеката културе и валоризација културног наслеђа
3. Трајно заштитити и валоризовати културно наслеђе
4. Континуирано развијати продукцију у складу са културним потребама и обезбедити равноправно учешће грађана у културном животу
5. Унапредити међународну сарадњу и процесе европских интеграција у области културе
6. Унапредити промоцију културе Града Крагујевца, с акцентом на дигитализацију

ПОСЕБНИ ЦИЉ 1:

УНАПРЕДИТИ ИНСТИТУЦИОНАЛНЕ КАПАЦИТЕТЕ У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ

1.1. Унапређење кадровских капацитета у установама културе – запошљавање, усавршавање и оспособљавање кадрова за рад у култури

- Регулисање статуса запослених у установи Музички центар

У 2023. години поднет је захтев ресорном Министарству за покретање решавања регулисања статуса запослених у Музичком центру, установи која није имала запослене на неодређено време од самог оснивања пуних 13 година. У 2023.години уговоре на неодређено време потписало је шест радника.

1.2. Унапређење техничких капацитета установа културе

- Обезбеђење равномерне заступљености квалитетне и брзе Интернет мреже, Сви рачунари у Музичком центру су умрежени ради ефикаснијег обављања примарних послова.

- Обнављање рачунарске и пратеће опреме, обезбеђивање адекватне конфигурације за коришћење савремених техничких решења, програма, софтвера и база података

- У 2023.години Музички центар је купио нов рачунар

Набављени су и инсталирани неопходни програми и софтвери попут Регистра електронских фактура, Croso и др.

- Обезбеђење савремене аудио, видео и друге опреме за продукцију и реализацију програма, као и за промоцију

Музички центар је купио електрични клавир марке Kurzweil M 110 Satin Rosewood за квалитетније извођење својих програма.

1.3. Јачање међусекторске и међуресорне сарадње са образовањем, социјалном политиком, привредом, туризмом и медијима

- Протоколи о сарадњи са националним и електронским медијима

Сарадња са медијима је реализована кроз неколико прилога на националној телевизији, док су градска телевизија као и електронски медији редовно извештавали и најављивали програме Музичког центра.

- У емисији Класику волим Радио телевизије Србије представљен је камерни оркестар Шлезингер

- Концерти КАОА емитовани су на трећем каналу РТСа

- Протокол о сарадњи између установа културе и установа предшколског и школског образовања

Именовањем координатора за културу на нивоу школа и предшколских установа као и установа културе, унапређена је комуникација и организација посета и учешћа у програмима.

Током 2023. године успешно је реализована сарадња са предшколским установама Ђурђевдан и Нада Наумовић као приватним предшколским установама Чили Вили, Искрица и Бели Анђео и основна школа Мирко Јовановић. Деца су присуствовала извођењу Музичке сликовнице *Мој Вивалди*. Музичка сликовница *Мој Вивалди* је музичко-едукативни програм за децу предшколског и основно школског узраста. Представља спој

форме концерта уметничке музике и драмских елемената блиских позоришту у трајању до 40 минута. Музички сегмент програма чине *Зима* и *Пролеће* из циклуса *Годишња доба* Антониа Вивалдија у извођењу квартета са солистом оркестра Шлезингер. Драмски сегмент базиран је на ауторском тексту у стиху попут сонета Александра Јањушевића, писца за децу. У улози Вивалдија као наратора је глумац Ненад Вулевић, а све прате илустрације Марије Поповић графичке дизајнерке.

Музичка сликовница *Мој Вивалди* је изведена и на отвореном на тргу Радомир Путник, у оквиру зимске чаролије - програма намењеног деци.

Остварена успешна сарадња са основним школама у промоцији градског дечјег хора *Мали Лицеум* чији су чланови управо основци крагујевачких школа.

- Креирање нових протокола о сарадњи са ФИЛУМ-ом и другим факултетима, као и Музичком школом на бази примера добре праксе
- Интензивирање сарадње са Универзитетом у Крагујевцу, са циљем укључивања професора и студената (посебно ФИЛУМ-а) у креирање културне политике и реализације културних програма

Музички центар има потписан протокол о сарадњи са Филолошко-уметничким факултетом и током 2023. године је та сарадња успешно настављена у области извођачке уметности, а такође је и проширена кроз радни задатак студентима примењене уметности – израда новог визуелног идентитета штампаних материјала и банера за потребе промоције Концертне сезоне Музичког центра који су почели да се примењују.

ПОСЕБНИ ЦИЉ 4:

КОНТИНУИРАНО РАЗВИЈАТИ ПРОДУКЦИЈУ У СКЛАДУ СА КУЛТУРНИМ ПОТРЕБАМА И ОБЕЗБЕДИТИ РАВНОПРАВНО УЧЕШЋЕ ГРАЂАНА У КУЛТУРНОМ ЖИВОТУ

4.1 Подршка новим облицима уметничких форми

Опера као музичко-сценско и вокално-инструментално дело, показала се као потреба публике за великим продукцијама. Музички центар је у сарадњи са “Пиколо опером” из Италије публици представио камерну оперу “Уображени болесник”, барокну тему, коју је компоновао један од најзначајнијих калабријских музичара 18. века међу највећим композиторима Напуљске школе: Леонардо Винчи. Винчијев болесник је типичан облик интермеца са лаганом, смешном и забавном драматуршком структуром.

Реализоване су и камерне опере “Кантата о кафи” Јохана Себастијана Баха и “Дириндина” Доменика Скарлатија.

“Кантата о кафи” има 10 ставова компонованих за троје вокалних солиста у улогама Лисген (сопран), наратор (тенор) и Шлендријан (бас).

Компонована између 1732. и 1735. године, кантата је у сржи минијатурна, комична опера која говори о незадовољном оцу Шлендријану, који је у свађи са својом кофеином опседнутом ћерком Лисген, о томе шта он сматра њеном лошом навиком.

“Дириндина” Доменика Скарлатија је компоновна као интермецо или кратак комичан интерлудиј који се изводи унутар веће драмске опере. Написана је за карневалску сезону Театра Capranica у Риму 1715. године. Аутор, познати тоскански драмски писац

Ђироламо Ђилџи је своју оштру сатиру усмерио ка лицемерном моралу фанатичног Дон Карисима

Рализовани су концерти и на отвореном попут *Пролећне и Јесење симфоније* на Ђачком тргу. У сарадњи са Народним музејем програм посвећен двестогодишњици рођења Кнеза Михаила Обреновића под називом “Запис Михаила кнеза” такође је изведен на ђачком тргу у извођењу Симфонијског оркестра.

4.2. Подстицање и развој културних потреба и навика и равноправног учешћа у културном животу

Градски камерни хор Лицеум је поново активирао, а улогу диригента је у 2023. години преузео Игор Сарајлић, који је припремио хор за традиционални наступ на Бдењу у оквиру Октоха. Хор чине певачи професионалног статуса чији је број ограничен и певачи у аматерском статусу чији број није лимитиран. Сви љубитељи хорског певања имају прилику да се окушају као певачи или да уживају у хорском звуку.

ПОСЕБНИ ЦИЉ 5.

УНАПРЕДИТИ МЕЂУНАРОДНУ САРАДЊУ И ПРОЦЕСЕ ЕВРОПСКИХ ИНТЕГРАЦИЈА У ОБЛАСТИ КУЛТУРЕ

5.2. Јачање билатералне сарадње и подршка учешћу на репрезентативним међународним манифестацијама у земљи и иностранству

- Успостављање програма културне сарадње са партнерским и побратимским градовима
- Идентификовање приоритетних манифестација и учесника за програме билатералне сарадње

У оквиру међународне сарадње дечји хор Мали Лицеум гостовао је у Пољској у граду побратиму Бидгошћу где су извели “Свиту Пољску” и “Свиту Српску”, пољског композитора Пјотра Коморовског.

Музички центар је током 2023. године остварио успешну сарадњу са међународним фестивалима:

“The Stranger Within” мултимедијални музичко-сценски перформанс, аутора Мирка Шкарице и у режији Карле Леко. Музика за соло хармонику и камерни оркестар, заједно са анимацијом, наративом, савременим плесом и светлом, износи потресну причу о борби човека са властитом тамом. Мултистилска музика, филмског карактера, коју је за овај пројекат написао композитор Предраг Радисављевић, уводи слушаоца у свет архетипова.

Фестивал младих “Мала ноћна музика” изведен је на Ђачком тргу. Подршка промоцији регионалних активности цивилног друштва на Западном Балкану“ чији је циљ да допринесе регионалној интеркултуралној сарадњи кроз организовање низа активности за младе. Финансиран је од стране Western Balkan Funds (Фонда за Западни Балкан) и Европске уније, а у оквиру Позива за подношење предлога регионалних пројеката. Партнери на пројекту: Бар, Охрид и Фоча. на Ђачком тргу у оквиру Фестивала наступили су хор Antivari Musica из Бара, Црна Гора, Оркестар младих хармоникаша и камерни ансамбл ФИЛУМ-а, Квинтет флаута из Охрида, Северна Македонија, Вокални трио и Хор Мали лицеум.

У оквиру програма ДАНИ АРГЕНТИНЕ НА КОЛАРЦУ

Крагујевачки академски оркестар акордеониста и Градски камерни хор Лицеум, извели су “Мисатанго” у Београду у сали Коларац под покровитељством амбасаде Аргентине.

Миса у Буенос Ајресу из 1996. године, позната као *Мисатанго* Мартина Палмерија комбинује римокатоличку мису са музиком танга, у жанру танга нуево. Смела мешавина свете музике и танга која ће вас уронити у свет интензивних емоција, страсти и синкопираних ритмова.

. Програм Свирајмо љубав изведен је на Бачком тргу, наступ КАОА са Амиром Медунјанин и Влатком Стефановским.

Музички центар је организатор Међународног фестивала камерних хорова и вокалних ансамбала који је проглашен за манифестацију од значаја за град. Званичан позив за учешће на фестивалу се преко управе шаље свим збртимљеним градовима који се углавном одазову позиву. Петнаеста фестивалска сесија је одржана 2023. године. Учествовали су домаћи и међународни хорови са преко 300 извођача.

- Издвајање средства града за учешће на релевантним међународним манифестацијама у земљи и иностранству

Установа културе Музички центар је градска установа тако да град издваја средства за учешће на међународним манифестацијама кроз годишњи финансијски план установе.

ПОСЕБНИ ЦИЉ 6.

УНАПРЕДИТИ ПРОМОЦИЈУ КУЛТУРЕ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА, С АКЦЕНТОМ НА ДИГИТАЛИЗАЦИЈУ

6.1. Дигитална промоција - Техничко-технолошка модернизација и дигитална интерпретација културног наслеђа и савременог стваралаштва

- Дигитална презентација архивске грађе Градског камерног хора Лицеум у Београду у удружењу Крагујевчана

- Увођење електронског пословања у установе културе у оквиру започетих процеса еУправе (електронска продаја карата, организација, заказивање посета и др.)

Електронско пословање је у великој мери заступљено у организацији програма Музичког центра. Почев од уговарања концерата, резервације сале, слања нота и осталих материјала, слање електронских позивница и најава концерата, резервације места на основу електронских адреса посетилаца и мејлинг листа за оглашавање.

- Превођење из аналогне у дигиталну форму националне културне баштине и савременог стваралаштва

Започет је процес пребацивања архивске грађе градског камерног хора *Лицеум* са видео касета на дигиталне формате у оквиру обележавања 30 година од првог премијерног наступа хора.

- Дигитална презентација уметничког стваралаштва и архивске грађе

Израђени су промо спотови градског камерног оркестра Шлезингер и Крагујевачког академског оркестра акордеониста КАОА. Такође, сви програми Музичког центра се

снимају, архивирају у дигиталном формату и емитују на глобалним мрежама са циљем презентације уметничког стваралаштва.

- Дигитални маркетинг

Током 2023. настављена је сарадња са агенцијом која се бави дигиталним маркетингом и која садржаје Музичког центра промовише на друштвеним мрежама преко инстаграм и фејсбук страница Музичког центра као и његових ансамбала, ГКО Шлезингер, ГКХ Лицеум, КАОА и Мали Лицеум. Обновљен сајт Музичког центра је такође активан у информисању публике о програма и активностима. Овај корак је јако битан јер је видљивост наших програма далеко већа.

- Израда мултимедијалних садржаја намењених новој публици;

Музичка сликовница *Мој Вивалди Антонија Вивалдија* за коју је илустрације урадила дизајнерка установе *Корац* Марија Поповић уз глумце Позоришта, мултимедијално је дело намењено првенствено најмлађој публици, предшколског и школског узраста.

Градски камерни оркестар *Шлезингер* учествовао је у извођењу мултимедијалног програма *Stranger within* аутора Предрага Радисављевића.

- 6.2. Обједињена промоција и грађење јасног и препознатљивог културног идентитета града

- Континуирано унапређивање постојећих промотивних алата и платформи

- Музички центар је део обједињеног сајта установа културе под називом КултураКГ, који на једном месту пружа све информације о културним дешавањима на територији града Крагујевца.

- Израда (дизајн и штампа) обједињеног промотивног материјала

За све важне градске манифестације у којима учествује више установа културе, израђује се обједињени промотивни материјал – Дан Државности (Сретење), Дан Града, Културно лето, Корзо на леду итд.

2. Реализација активности из Плана развоја културе града Крагујевца током 2023. године у Градским управама града Крагујевца

Градска управа за развој и инвестиције

Како је град Крагујевац у обавези да извести Министарство надлежно за културу о активностима реализованим у оквиру Плана развоја културе, као и о средствима издвојеним за ту сврху за 2023. годину, овим путем достављамо Вам податке о реализацији Плана развоја културе за 2023. годину, за пројекте чији је носилац израде Градска управа за развој и инвестиције:

Израда пројектно техничке документације за реконструкцију Дома омладине и доградња мултифункционалне сале „Кућа Смака“- Градска управа за развој и инвестиције извела је радове на реконструкцији Трга омладине у Крагујевцу и за исте прибавила употребну дозволу. За извођење радова по овом уговору утрошено је 16.383.123,36 са ПДВ-ом.

Музеј 21. октобар –регулисање термо- техничких и електроинсталација - носилац израде овог пројекта су Градска управа за друштвене делатности и Градска

управа за развој и инвестиције. Пројекат је финансиран средствима Министарства културе и Града Крагујевца у износу од 34.650.957,84 са ПДВ-ом.

У циљу унапређења подршке савременом стваралаштву и продукцији установа и организација у култури, Градска управа за развој и инвестиције суфинансирала је продукцију представе „Злочин и казна“ , Установе „Позориште за децу и младе“. Носилац пројекта је Министарство културе и издвојило је средства у износу од 1.150.000,00 са ПДВ-ом. Такође, организован је Регионални фестивал младих „Мала ноћна музика“. Носилац израде пројекта је Градска управа за развој и инвестиције. Пројекат је финансиран средствима Фонда за Западни Балкан и Града Крагујевца у износу од 13.900 €.

У циљу јачања међународне сарадње као могућности унапређења мешовитих извора финансирања реализован је пројекат „Покрени црвени точак ромске културе!“ - “Spin the Red Wheel of Roma Culture!” . Носиоци пројекта су били Градска управа за развој и инвестиције, Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља, Удружење „Романипен“, Удружење „Романо Чачипе“ и UNESCO International Fund for Cultural Diversity.

У делу спровођења мера заштите и валоризације легата, јавних споменика и просторно културно историјских целина - Градска управа за развој и инвестиције је наручила израду пројектне документације за озакоњење објекта Легат Љубице Филиповић. Вредност уговора је 94.490,00 динара. На основу израђене документације спроведен је поступак озакоњења предметног објекта. Крајем 2023. године покренут је поступак јавне набавке за израду пројектно техничке документације за реконструкцију овог објекта. Спроведене су мере заштите на Санацији димњака Арсенал. Вредност изведених радова је 13.799.583,12 динара са ПДВ-ом. Такође, закључен је Уговор услуге израде пројекта (израда техничке документације за партерно уређење трга „Арсенал“ на кп. бр. 7405/61 КО КГ 1) у вредности од 6.967.473,00 динара са ПДВ-ом. Као пример добре праксе ревитализације и заштите културног наслеђа, израђена је пројектно-техничка документација и изведени су радови на санацији фасаде стамбено-пословног објекта у ул. 27. марта бр. 12 тзв. „Зграда са атласима“ која је дата граду Крагујевцу на управљање. Вредност изведених радова је 66.638.796,23 динара са ПДВ-ом. Приоритетне инвестиције у овој области су и извођење радова на реконструкцији Трга Војводе Радомира Путника у Крагујевцу и делу пешачке зоне са потребном инфраструктуром у вредности 424.614.792,7 динара са ПДВ-ом, као и извођење радова на текућем одржавању објекта Ватрогасног дома у улици Милоја Павловића. За ове радове опредељена су средства у износу од 1.931.124,00 динара са ПДВ-ом. Средства у износу од 53.964.924,00 динара са ПДВ-ом опредељена су за инвестиционо одржавање и реконструкцију објекта зграде некадашњег Суда у Крагујевцу и за исте је започета израда пројектно техничке документације.

Како би се обезбедила **заштита и промоција археолошког налазишта** У Крагујевцу, за локацију Тодорчево, у току је израда Измене и допуне дела Плана детаљне

регулације „ Дела радне зоне Крагујевац и зоне пословања Сервис 2“ у Крагујевцу-Тодорчево. Вредност уговора је 3.778.950,00 динара са ПДВ-ом.

Активности предузете у циљу **унапређења просторних капацитета, заштите, реконструкције, ревитализације објеката културе** спроведене су на начин тако да је израђен пројектни задатак за изградњу монтажног објекта депоа Историјског архива Шумадије- Крагујевац кп бр. 943/1 КО КГ 3) у вредности 290.304,00 динара са ПДВ-ом. На основу израђеног пројектног задатка у току 2023. године два пута је спроведен поступак јавне набавке за пројектовање и изградњу монтажног објекта депоа Историјског архива Шумадије- Крагујевац кп бр. 943/1 КО КГ 3 по систему „кључ у руке“, по коме није било заинтересованих понуђача. Имајући у виду наведене чињенице, приступило се спровођењу јавне набавке само за израду пројектно техничке документације чија је реализација у току. Вредност овог уговора је 1.642.800,00 динара са ПДВ-ом. У току 2023. године покренут је и поступак израде пројектно техничке документације за легализацију Народног музеја Шумадије, вредности 932.880,00 са ПДВ-ом. Градска управа за развој и инвестиције је у 2023. години определила средства за израду ПЗИ-ја и извођење радова на доградњи надстрешнице-Летњег амфитеатра дечије библиотеке. Поступак је обустављен јер два пута није било заинтересованих понуђача.

Градска управа за друштвене делатности

Градска управа за друштвене делатности је управа надлежна за област културе и ове послове у оквиру ње обавља Одељење за културу и информисање У Одељењу за културу и информисање, обављају се нормативни, управно-правни, стручно-оперативни и административно-технички послови који се односе на: оснивање, праћење и обезбеђивање функционисања установа ради обављања културне делатности, у складу са Законом; стварања услова за рад и остваривања програма установа културе, од значаја за Град; праћење и обезбеђење функционисања установа културе чији је оснивач Град; планирања, изградње, реконструкције и одржавање објеката установа културе у којима се остварују потребе културе у Граду; подстицања развоја културног и уметничког стваралаштва; признавање права на обавезно социјално и здравствено осигурање самосталних уметника; обезбеђивању услова за реализацију програма сталних манифестација од значаја за Град; обезбеђивања услова за аматерско културно и уметничко стваралаштво; рада Комисије за подизање споменика на територији града Крагујевца; планирања развоја делатности културе и информисања; међународне сарадње у области културе; остваривања јавног интереса у области јавног информисања, као и доношења одлука о расписивању конкурса за суфинансирање пројеката у области културе и јавног информисања; обезбеђивања средстава за задовољавање потреба у области културе и информисања; припремање нацрта и предлога општих и појединачних аката из области културе, информисања, родне равноправности и људских и мањинских права; као и други послови у складу са законом, Статутом Града и другим општим актима.

Финансирање установа културе града Крагујевца у 2023. години

Установе културе	Финансијски план за 2023. годину по установама	Реализовани трансфери од Града према установи
Народна библиотека "Вук Караџић"	87,226,123.00	75,779,050.96
Народни музеј	68,420,773.00	60,749,500.25
Спомен парк "Крагујевачки октобар"	87,275,571.00	59,187,713.07
Књажевско српски театар	116,421,570.00	112,981,535.07
Историјски архив Шумадије Крагујевац	44,736,951.00	38,612,280.14
Завод за заштиту споменика културе Крагујевац	56,857,059.00	45,578,709.18
Дом омладине "Крагујевац"	108,589,035.00	102,643,248.85
"Позориште за децу" Крагујевац	61,597,966.00	53,458,253.64
Центар за неговање традиционалне културе "Абрашевић" Крагујевац	36,873,657.00	32,712,212.16
Музички центар	39,877,575.00	37,605,549.19
Установа културе "Кораци"	37,905,170.00	34,872,764.24
УКУПНО	745,781,450.00	654,180,816.75

Укупан број примљених захтева од установа културе у 2023. години је 3256.

Конкурс за финансирање/суфинансирање програма пројеката у области културе у 2023. г.

КОНКУРС СПРОВЕДЕН У ПЕРИОДУ ФЕБРУАР – МАЈ 2023. ГОДИНЕ

Примљено предлога програма пројеката	Одбачено због неиспуњавања услова Конкурса или неблаговремености	Изабрано за финансирање /суфинансирање програма/пројеката			Одустало од реализације након закључења уговора	Укупно планираних средстава у буџету Града за 2023. год	Укупно исплаћених средстава у буџету Града за 2023. годину
		Број програма/пројеката	Одобрена средстава	Закључено уговора	РСД	РСД	РСД
		по спроведеном конкурс			Укупно носилац програм а	Укупна висина средстав а	

111	14	53	45.000.000	47	3	870.000	45.000.000	38.440.000
-----	----	----	------------	----	---	---------	------------	------------

Остваривање права на плаћање доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање за 2024. годину за лица која су стекла статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе

ПОСТУПАК СПРОВЕДЕН У ПЕРИОДУ АВГУСТ - ОКТОБАР 2023. ГОДИНЕ

Примљено захтева за признавање права	Нереализованих захтева из 2023. (пренети)	Решених захтева у 2023. години			Нерешених захтева из 2023. године	Укупно планираних средстава у буџету града за 2023. годину (исти план и за 2024.)
	/	Признато право	Одбијених	Престанак		
25	/	24	1	1	0	4.500.000

Конкурс за финансирање/суфинансирање програма пројеката у области медија у 2023. г.

КОНКУРС СПРОВЕДЕН У ПЕРИОДУ ФЕБРУАР – ЈУН 2023. ГОДИНЕ

Примљено предлога програма пројеката	Одбачено због неиспуњавања услова Конкурса или неблаговремености	Изабрано за финансирање /суфинансирање програма/пројеката			Одустало од реализације након закључења уговора	Укупно планираних средстава у буџету Града за 2023. год	Укупно исплаћених средстава у буџету Града за 2023. годину
		Број програма/ пројеката	Одобрена средстава	Закључено уговора	РСД	РСД	РСД
		по спроведеном конкурсy			Укупно носилац. програм а	Укупна висина средстава	
35	0	19	10.600.000,00	19	/	/	11.500.000,00

Републички прописи које Одељење примењује у раду

- Закон о локалној самоуправи ("Службени Гласник РС" број 129/07, 83/2014 - други закон, 101/16-други .закон, 47/18 и 111/2021-други закон);
- Закон о буџетском систему РС ("Службени Гласник РС" број 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 – исправка, 108/13, 142/14, 68/15 – други закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21,

- 138/22, 118/21 – други закон, 138/22 и 92/23),
- Закон о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – одлука УС, 113/17 и 95/18 – аутентично тумачење),
- Закон о култури ("Службени гласник РС" број 72/09, 13/16, 30/16-исправка, 6/20, 47/21, 78/21 и 76/23);
- Закон о музејској делатности ("Службени гласник РС" број 35/21 и 96/21);
- Закон о културном наслеђу ("Службени гласник РС" број 129/21);
- Закон о јавном информисању и медијима ("Службени Гласник РС" број 92/23);
- Закон о удружењима ("Службени Гласник РС" број 51/09, 99/11-други закон и 44/18- други закон);
- Закон о планском систему („Службени гласник РС“ број 30/18) ;
- Закон о планирању и изградњи (Службени гласник РС“ број 72/09, 81/09 – испр., 64/10 – одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 – одлука УС, 50/13 – одлука УС, 98/13 – одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 – др. закон, 9/20, 52/21 и 62/23) ;
- Закон о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 91/19 и 92/23) ;
- Закон о задужбинама и фондацијама („Службени гласник РС“ број 88/10, 99/11 – др.закон и 44/18 – др.закон);
- Закон о архивској грађи и архивској делатности („Службени гласник РС“ број 6/20);
- Закон о библиотечко-информационој делатности („Службени гласник РС“ број 52/11 и 78/21);
- Закон о културним добрима („Службени гласник РС“ број 71/94, 52/11 – др. закон, 99/11 – др.закон, 6/20 – др. закон, 35/21 – др.закон и 129/21 – др. закон) ;
- Закон о електронској управи („Службени гласник РС“ број 27/18);
- Закон о употреби српског језика у јавном животу и заштити и очувању ћириличног писма („Службени гласник РС“ број 89/21);
- Закон о филмском и осталом аудиовизуелном наслеђу („Службени гласник РС“ број 76/23);
- Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању („Службени гласник РС“ број 94/17 и 52/21);
- Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“ број 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21);
- Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама ("Службени гласник РС", број 44/2001, 15/02 – друга уредба, 30/02, 32/02 – исправка, 69/02, 78/02, 61/03, 121/03, 130/03, 67/04, 120/04, 5/05, 26/05, 81/05, 105/05, 109/05, 27/06, 32/06, 58/06, 82/06, 106/06, 10/07, 40/07, 60/07, 91/07, 106/07, 7/08, 9/08, 24/08, 26/08, 31/08, 44/08, 54/08, 108/08, 113/08, 79/09, 25/10, 91/10, 20/11, 65/11, 100/11, 11/12, 124/12, 8/13, 4/14, 58/14, 113/17 – други закон и 95/18 – други закон, 86/19 – други закон, 157/20 – други закон, 19/21, 48/21 и 123/21 – други закон, 73/23, 83/23 и 119/23);
- Уредба о критеријумима, мерилима и начину избора пројеката у култури који се финансирају и суфинансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине, односно јединица локалне самоуправе ("Службени гласник РС", број 105/16 и 112/17);
- Уредба о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник Републике Србије", број 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13, 119/14, 23/21 – друге уредбе, 62/21 – друге уредбе, 99/21 – друге уредбе, 20/23 – др. уредба, 43/23 – др. уредба и 48/23 – друга уредба) ;
- Уредба о ближим условима и начину доделе признања за врхунски допринос националној култури, односно култури националних мањина („Службени гласник Републике Србије", број 11/20 и 11/23) ;
- Уредба о јединственим техничко-технолошким захтевима и процедурама за чување и заштиту архивске грађе и документарног материјала у електронском облику („Службени гласник Републике Србије", број 107/21, 94/22 и 116/23) ;
- Уредба о подстицајима инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело („Службени гласник Републике Србије", број 94/19, 8/20, 63/20, 84/20 и 111/20) и
- Правилник о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања ("Службени Гласник РС" бр.16/16, 8/17 и 6/23).

Градски прописи које Одељење примењује у раду

- Статут града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" број 8/19);
- Одлука о буџету града Крагујевца за 2023. годину ("Службени лист града Крагујевца" број 36/22 и 14/23);
- Одлука о организацији градских управа града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца", број 37/21- пречишћен текст и 14/23)
- Одлука о манифестацијама, програмима и пројектима у области културе од значаја за град Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца" број 33/19, 36/20, 25/21 и 2/22);
- Одлука о условима и начину стицања права на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и доприноса за здравствено осигурање за лице које је стекло статус лица које самостално обавља уметничку или другу делатност у области културе ("Службени лист града Крагујевца", број 33/19);
- Одлука о изградњи, постављању и одржавању споменика, спомен обележја и скулптуралних дела („Службени лист града Крагујевца" број 21/22);
- Одлука о мрежи установа културе на територији града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 18/18);
- Правилник о условима, начину и поступку избора пројеката, програма и манифестација у култури који се финансирају или суфинансирају из буџета града Крагујевца ("Службени лист града Крагујевца", број 28/23 – пречишћен текст);

- Одлука о проглашењу 2023. године Годином обележавања јубилеја – 200 година од рођења Кнеза Михаила Обреновића ("Службени лист града Крагујевца", број 39/22);
- Одлука о Градском већу („Службени лист града Крагујевца“ број 8/22 – пречишћен текст);
- Пословник о раду Градског већа („Службени лист града Крагујевца“ број 28/22 – пречишћен текст);
- Пословник Скупштине града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“ број 16/21);
- Пословник Привременог органа града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“, број 26/23);
- Упутство о припреми и достављању нацрта аката који се упућују Привременом органу града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“ број 28/23)

Одељење у 2023. години припремило нормативна акта и то:

1. Програм о изменама Програма распореда средстава за финансирање развоја јавног информисања у граду Крагујевцу у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 1/23);
2. Програм о изменама Програма распореда средстава за финансирање развоја културе у граду Крагујевцу у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 1/23);
3. Решење о измени и допуни Решења о образовању Комисије за изградњу, подизање и одржавање споменика („Службени лист града Крагујевца“ број 1/23);
4. Одлука о расписивању јавног позива за учешће на Конкурсу за суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања на територији Града Крагујевца у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 2/23);
5. Јавни позив за учешће на Конкурсу за суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања на територији Града Крагујевца у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 2/23);
6. Правилник о изменама и допунама Правилника о условима, начину и поступку избора пројеката, програма и манифестација у култури који се финансирају или суфинансирају из буџета града Крагујевца години („Службени лист града Крагујевца“ број 2/23);
7. Решење о образовању Комисије за избор пројеката, програма и манифестација у области културе који ће се финансирати или суфинансирати средствима буџета града Крагујевца у 2023.години („Службени лист града Крагујевца“ број 2/23);
8. Решење о давању сагласности на Одлуку о ценама штампаних издања и услуга Установе културе „Кораци“ („Службени лист града Крагујевца“ број 2/23);
9. Одлука о оснивању Музичког центра у Крагујевцу (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
10. Одлука о оснивању центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
11. Одлука о преузимању права и дужности оснивача над установом народна библиотека „Вук Караџић“ у Крагујевцу (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
12. Одлука о оснивању установе културе „Кораци“ у Крагујевцу (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
13. Одлука о оснивању установе „Позориште за децу и младе“ Крагујевац (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
14. Одлука о оснивању установе Дом омладине „Крагујевац“ у Крагујевцу (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
15. Одлука о преузимању права и дужности оснивача над установом Спомен парк „Крагујевачки октобар“ у Крагујевцу (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
16. Одлука о преузимању вршења оснивачких права над Заводом за заштиту споменика културе (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
17. Одлука о преузимању права и дужности оснивача над установом Књажевско српски театар у Крагујевцу (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
18. Одлука о преузимању права и дужности оснивача над установом Народни музеј Шумадије у Крагујевцу (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
19. Одлука о преузимању вршења оснивачких права над Историјским архивом Шумадије Крагујевац (пречишћен текст) („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
20. Закључак о усвајању Извештаја о реализацији Јавног позива за учешће на конкурс за суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања на територији града Крагујевца у 2022. години („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
21. Закључак о усвајању Годишњег извештаја о реализацији пројеката, програма и манифестација у области културе који се финансирају или суфинансирају средствима из буџета града Крагујевца по Јавном конкурс у 2022. години („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
22. Решење о образовању Комисије за оцену најбољих радова на литерарном конкурс „Ђурђевдански венац“ за ученике основних и средњих школа на територији града Крагујевца за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 3/23);
23. Правилник о раду комисије за индетификацију и евидентирање гробних места знаменитих личности који су преминули или сахрањени на тим гробним местима („Службени лист града Крагујевца“ број 4/23);
24. Решење о давању сагласности на Одлуку о Ценовнику пружања услуга које Историјски архив Шумадије Крагујевац може вршити за потребе физичких и правних лица („Службени лист града Крагујевца“ број 7/23);
25. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана установе Спомен парк „Крагујевачки октобар“ за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
26. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана установе Књажевско српски

- театар за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
27. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Установе културе „Кораци“ за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 28. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени Финансијског плана Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Крагујевцу за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 29. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени Финансијског плана Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 30. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Завода за заштиту споменика културе Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 31. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ Крагујевац за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 32. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Установе Дом омладине „Крагујевац“ за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 33. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 34. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Установе културе „Кораци“ за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 35. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Музичког центра у Крагујевцу за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 36. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Крагујевцу за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 37. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Народног музеја Шумадије у Крагујевцу за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 38. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању установе Спомен парк „Крагујевачки октобар“ за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 39. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Књажевско српског театра у Крагујевцу за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 40. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Завода за заштиту споменика културе Крагујевац за 2022. године („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 41. Закључак о прихватању Извештаја о раду и пословању Установе „Позориште за децу и младе“ Крагујевац за 2022. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 8/23);
 42. Закључак о спроведеном литерарном конкурс „Ђурђевдански венац“ за ученике основних и средњих школа на територији града Крагујевца за 2023. године („Службени лист града Крагујевца“ број 9/23);
 43. Закључак о давању претходне сагласности на Одлуку Управног одбора Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Крагујевцу за расписивање и спровођење јавног конкурса за избор директора („Службени лист града Крагујевца“ број 14/23);
 44. Закључак о давању претходне сагласности на Одлуку Управног одбора „Позориште за децу и младе“ Крагујевац за расписивање и спровођење јавног конкурса за избор директора („Службени лист града Крагујевца“ број 14/23);
 45. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени Финансијског плана установе Спомен парк „Крагујевачки октобар“ у Крагујевцу за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 14/23);
 46. Програм о изменама Програма расподеле средстава за финансирање установа културе у граду Крагујевцу у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 18/23);
 47. Програм о изменама и допуни Програма распореда средстава за финансирање развоја културе у граду Крагујевцу у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 18/23);
 48. Програм о измени и допунама Програма распореда средстава за финансирање развоја јавног информисања у граду Крагујевцу у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 18/23);
 49. Закључак о програмима, пројектима и манифестацијама у култури који се финансирају или суфинансирају средствима буџета града Крагујевца без јавног конкурса за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 20/23);
 50. Закључак о програмима, пројектима и манифестацијама у култури који се финансирају или суфинансирају средствима буџета града Крагујевца без јавног конкурса за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 21/23);
 51. Програм о изменама и допунама Програма распореда средстава за финансирање развоја културе у граду Крагујевцу у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 22/23);
 52. Програм о изменама Програма расподеле средстава за финансирање установа културе у граду Крагујевцу у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 22/23);
 53. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени финансијског плана Центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић— Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
 54. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Музичког центра у Крагујевцу за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
 55. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени финансијског плана Установе Спомен – парк „Крагујевачки октобар— за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
 56. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени Финансијског плана Завода за заштиту споменика културе Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
 57. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Установе Дом омладине „Крагујевац— за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
 58. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
 59. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама финансијског плана Установе културе „Кораци“ за

2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
60. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама финансијског плана Установе „Позориште за децу и младе“ Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
61. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама финансијског плана Књажевско – српског театра за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
62. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени финансијског плана Народне библиотеке „Вук Караџић“ у Крагујевцу за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
63. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени финансијског плана Народног музеја Шумадије у Крагујевцу за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
64. Програм о изменама Програма расподеле средстава за финансирање установа културе у граду Крагујевцу у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 23/23);
65. - Закључак о програмима, пројектима и манифестацијама у култури који се финансирају или суфинансирају средствима буџета града Крагујевца без јавног конкурса за 2023.годину број 400- 5446/23-V од 6. октобра 2023. године („Службени лист града Крагујевца“ број 25/23);
66. Закључак о програмима, пројектима и манифестацијама у култури који се финансирају или суфинансирају средствима буџета града Крагујевца без јавног конкурса за 2023.годину број 400- 5706/23-V од 17. октобра 2023. године („Службени лист града Крагујевца“ број 25/23);
67. Закључак о учешћу јавности у просторном уређењу локације под радним називом „Боемски трг Драгиша Недовић“ у Крагујевцу („Службени лист града Крагујевца“ број 25/23);
68. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени и допуни Одлуке о ценама штампаних издања и услуга Установе културе „Кораци“ („Службени лист града Крагујевца“ број 25/23);
69. Пречишћен текст Правилника о условима, начину и поступку избора пројеката, програма и манифестација у култури који се финансирају или суфинансирају из буџета града Крагујевца („Службени лист града Крагујевца“ број 28/23);
70. Решење о образовању Комисије за избор пројеката, програма и манифестација у области културе који ће се финансирати или суфинансирати средствима буџета Града Крагујевца без јавног конкурса у 2023. години („Службени лист града Крагујевца“ број 31/23);
71. Закључак о давању претходне сагласности на Одлуку Управног одбора Установе културе „Кораци“ у Крагујевцу за расписивање и спровођење јавног конкурса за избор директора („Службени лист града Крагујевца“ број 32/23);
72. Решење о образовању Комисије за изградњу, подизање и одржавање споменика („Службени лист града Крагујевца“ број 33/23);
73. Закључак о програмима, пројектима и манифестацијама у култури који се финансирају или суфинансирају средствима буџета града Крагујевца без јавног конкурса за 2023. годину број 400- 6751/23- XXXII од 7. децембра 2023. године („Службени лист града Крагујевца“ број 36/23);
74. Закључак о програмима, пројектима и манифестацијама у култури који се финансирају или суфинансирају средствима буџета града Крагујевца без јавног конкурса за 2023. годину број 400- 6836/23- XXXII од 14. децембра 2023. године („Службени лист града Крагујевца“ број 37/23);
75. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Музичког центра у Крагујевцу за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 38/23);
76. - Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Установе Дом омладине „Крагујевац“ за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 39/23);
77. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени финансијског плана Центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 39/23);
78. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Завода за заштиту споменика културе Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 39/23);
79. Програм распореда средстава за финансирање развоја културе у граду Крагујевцу за период јануар – март 2024. године („Службени лист града Крагујевца“ број 40/23);
80. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени финансијског плана Центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 40/23);
81. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама финансијског плана Установе „Позориште за децу и младе“ Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 40/23);
82. Решење о давању сагласности на Одлуку о измени финансијског плана Установе Спомен – парк „Крагујевачки октобар“ за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 40/23);
83. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама финансијског плана Књажевско – српског театра за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 40/23);
84. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Музичког центра за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 40/23);
85. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама финансијског плана Установе културе „Кораци“ за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 40/23);
86. Решење о давању сагласности на Одлуку о изменама Финансијског плана Историјског архива Шумадије Крагујевац за 2023. годину („Службени лист града Крагујевца“ број 40/23)

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК ПРИВРЕМЕНОГ ОРГАНА,

Никола Дашић